

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XXXV. Solitarius Ignatium parui pendens à Deo corrigitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

est securus; verum etiam sic corroboratus, ut morbo exinde sensum decedente conualescere cœperit, tabulas quoque in quibus iacebat lectulo mutavit pia heremita diligentia ad hoc usus. At receptum ex morte socium nihil propius abfuit quam ut amitteret; vel hunc ipsum ut habet vetus suspicio, vel eius socium; fallaci specie delusa virtutis ab se sibi abstrahendum. Horum enim alter privati secessus illectus dulcedine, cum Ignatii cursationibus, heremita tranquillum; solitudinis otia, cum necessaria inter homines dissipatione; vitam vni Deo sibi que attentam cum sollicitudine salutis alienae conferre, libratique, quas expertus probat æqua lance ambabus, statuere, laborum sumptus cum Ignatio haud paulo minoris æstimandos, quam lucra meritorum; cum heremita è contrario minus inesse periculi, plus sanctæ quietis, cum præsertim quem non ita pridem videbatur cursum ingressus Ignatius, illius iam metam raderet heremita; ad hunc igitur promior fieri, ab illo retrahi, ac prope resilire; sed enim deuota promisso fides; sed nuncupatum Deo votum; sed præstantium exempla sociorum qui sanctitatis absolutæ numeros omnes, & apprimè norant, & vno illius ambitu agebantur; hæc, inquam, homini lancem alteram deprimebant. Sic anceps, inopsque consilij, decreuit denique totum heremita se credere; quod is author fuisset, id se pro diuino habiturum, Bassano itaque ab sociis, cum quibus illuc Ignatius tunc erat clam sese subducens, ad S. Viti heremitam adibat. Verum Societatis etiam tum informis auctor Deus, informandæque in posterum educator intelligi voluit, displicere sibi quos ad procurandam aliorum salutem cum Ignatio vocasset, auaro solitaria quietis studio eam deserere, abeunti viam monstro interclusit, quo perterrefactus, retròque compulsus, palam in brachia relictæ perperam magistri cursu se retulit. Vix enim Bassano exierat cum simulachrum hominis armati obuium habuit feroci vultu aspectu terribili & stricto gladio minantis: hæsit aliquamdiu turbatus, & territus, sibi tamen vim fecit incertus quid hoc portenderet, iræque ulterius tentauit; at ille acerbè irato, inuadentique similis gladium vibrare; hic præcipitare Bassanum versus, & sociorum hospitium, stupentibus omnibus fugientem, cum terroris causam, & insequentem viderent neminem, Ignatius diuino monitu prædoctus socio infideli prodierat obuiam, passisque in illum brachiis, velut hunc sibi asfereret denuo Christi verbis Petrum admonentis, subridens excepit *modice fidei quare dubitasti*

XXXV.
Solitarius
Ignatium
parui pendens
à Deo corrigitur.

Fuit aliud quoque Ignatio cum heremita Bassanensi. Erat is quidem verè sanctus, & iuvat hinc eius honorificè meminisse, tum ob illius in Simonem religiosam beneficentiam, tum ob ea quæ ipsi cum Ignatio contigerunt. Mira quædam de illo narrabant indigenæ, iisque finitimi, prolixa præcipue orandi spatia, & tolerantiam, vltioneis ærumnis contritam, quas esse aiebat solitudinis adipem. Vel ipsa ut cœteri sileant illius effata abunde illum deprædicent, utpote ex illius usu, morumque regulis deprompta. Ex iis aliqua ex Gaspare Gropellio habemus eius quondam discipulo, dein Societatis,

tatis, sed breui tempore alumno, solus enim assuetus, ac suo proinde solius arbitrio viuere, nunquam sibi tantum potuit imperare, vt se maiorum imperiis præstaret docilem. Pauca referam scitu digniora. Eius itaque fuit. Animam frigore interire, quòd seipsa omnino non exueretur. Hanc esse maximè sublimem vtilèmq; sapientiam, propriam nescire voluntatem. Cui malè cum Deo conueniret, fore ab se perpetuo discordem, frustràque ad Deum aspirare, nisi qui ab se recederet. Vitam hanc aiebat totam esse, in exigendis exsoluendisque nominibus, nec esse diuitem nisi qui vt Deo potiretur, iacturam sui libenter faceret. Bonam hominum partem deridebat, quibus cordi esset stulti, hoc est mundi; & stultæ, carnis videlicet, consilio regi, esseque illos in vtroque stultissimos. Morti bonæ dicebat, præire mortem oportere, & sui ad magna patranda esse nihili conscium. Ad felicem verò Christiani vitam, nosse bona, ex malis etiam ducere. Deo gratias agebat, quod nullos Bassani sua in patria propinquos haberet superstites, cum fere quò magis domestici, eò sint magis inimici; pluresque in iis sibi aduersantes, reperturus esset quam amulos. Cœlestem gloriã negabat dari, caro putantibus illam emi, sed iis à quibus quantumcumque graui pretio emeretur, censebatur semper nimium vili empta. Illud Dauidis; *in circuitu impij ambulans*, ita explicabat, homines sæcularibus addictos, circumulum vertere, qui ab sui amore, in creata flexens, in eundem sui amorem rediret; contra verò sanctos, ab amore in Deum suum orbem mouere, quem per charitatem in proximos ductum, cum iis, & per illos in eo vnde ortus erat erga Deum amore iungerent. Diuiti cupiam, hac vita gaudenti, & dulce pulchrũque hic viuere dicenti; si tantum placet via, quantum inquit placebit quò itur palatium; nobili viro, suarum libidinum sordibus immerso; iactanti, se quicquid bonorum est in cœlo, millies daturum pro hac vita si foret perpetua; alterum, inquit, ex duobus; aut reris fabulam, quod de alia post hanc creditur vita; aut grauium tibi malorum conscium, iure horres post mortem eò ire, vbi tibi peius quàm hic futurum sit. Erant hæc viri Dei sententiæ, vita nihilo dictis inferior, vt cui nihil esset in vita dulcius quàm spes volucris cito moriendi; quare cuidam ægrotantem visenti, recreantique vt fit, annos quinque supra vnginti ei augurando, ego, ait illos, si quis mihi venales fecerit, teruncio non emam. Morti tandem propinquus (quæ vigiliam Pentecostes præcessit ann. 1552. miris affluens gaudijs sapius iterabat, tu me diu mors præstolata es; te nunc ego cupidè expecto, crucemque stringebat complexibus, vnicum morienti solatium, vt fuerat viuenti comes charissima, & hac quidem virtute & sanctimonia vir Dei claruit, hospes aliquamdiu Rodericij, & Iaij. Verum vt durum, & asperum vitæ genus professi facilè inducunt animum, Deum extra illas ruborum spinas non ardere, aut in iis solam perfectæ virtutis medullam crescere; de Ignatio ex eius lociis cum magna quædam via sanctus audisset; videret tamen habitu, ac more nihil à communibus discrepantem, spreuit apud se, vnumque de vulgo habuit, donec eius errori; simul, & Ignatij gloriæ,

Deus eodem tempore, operaque succurrit. Oranti monstratum est cœlitus, quàm sublimi gradu sanctimoniarum singularis apud Deum fulgeret, quem pro vulgari apud se despexerat; & consueverat bonus senex seipsum inculans id narrare, ut inde homines discerent, à cortice nucleum differre.

XXXVI.
Sparguntur
in varias
vrbes socij,
sed prius stan-
tuunt de So-
cietatis Iesu
nomine assu-
mendo.

Conualuerat Rodericius, & Ignatius Vincentiam repetens illuc suos coëgit, deliberaturus omnium consensu de difficultate inuperabili in Palæstinam nauigandi, effecturusque ut noui Sacerdotes suas Deo offerrent primitias quibus comparandis solitudines illas captauerant. Exceptit tecto suo omnes Ignatius, erat id inter monasterij veteris rudera, bellorum tempore disiecti, pauci tunc extabant parietes, & ruinosum tegmen, fenestræ nusquam, sed nec fores, nec commoditatis vllius quicquam præter aliquid straminis ad somnum. Panis tamen, & aqua non defuit, quamuis enim per dies quadraginta vni fere orationi datos Ignatium cum Fabro & Lainio bis quotidie oporteret ostiatim ad stipem circuire, sed postquam in publicum ad conciones prodire, tantum mox beneuolentiæ erga illos confluit, ut possent undecim ex collatis sibi elemosynis alere. Sed inhospitæ illius stationis, cœli, ventique iniuriis peruiæ austera mansio, duos lecto affixit, Xauerium, & alium, cuius excidit nomen; quibus ne illic ærumnis interirent, quærendus fuit in nosodochio insanabilium receptus, seu magis inter semirutas, & solas, prope Nosodochium casas, vbi aliquanto meliusculè iis foret, vilis saltem non defuit, sed vnus duobus lectulus, illic febri iactatis ex eo leuamen fiebat difficile, quod rigente vno, alter æstualet, vnique consuli, absque alterius molestia non posset. Verùm hanc illis humani ad corpus subsidij seuæram inopiam pensabat Deus solidioribus delitiis, potissimum verò Xauerio, quæ ut essent eius magnitudini animi anicolors, non abstulere ab eo quæ patiebatur, sed spem ei fecere acerbiora patiendi. Huic igitur per noctem B. Hieronymus adstuit, quem prosequabatur honore præcipuo, utque tantus valebat consolator, cœlesti eum affatu refecit, inde quæ cuique sociorum tribuenda fors foret indicauit, vrbesque de nomine expressit in quas essent mittendi, cessuram verò ipsi Bononiam vbi crux illum quanto spinosior maneret, tanto meritorum feracior. Quæ ut præmonuerat sanctus, sic ad amissim euenerunt. Hic iam obstaculis traiectus in terram sanctam interclusi extra omnem compertis dubitationem; exsolutenda restabat voti pars altera; ad hoc inter illos conuenit, ut Ignatius, Faber, & Lainius Romam irent, & omnium nomine se Pontifici sisterent; in vrbes interim alij spargerentur quæ Academiis florent, vnde seges posset animarum sperari benignior, & noui socij conscriptis adiungi: prius tamen quam diuiderentur, visum est communem inter se statuere vitæ vnus rationem, ac formam quæ seruaretur ab omnibus, nisi quid forte aliquando seu necessitas seu prudentia diuersum posceret. Fuere autem hæc eius capita, Mendicato & elemosynis vitam sustentare, & in nosocomiis hospitium habere. Alternis hebdomadis inuicem præesse, ne quem maior viribus animus, in suscipiendis laboribus falleret, sed præsidis socij moderatione